> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport T.a.v. Mw. H. Post Binnenhof 4 2513 AA Den Haag

Datum 19 april 2019

Onderwerp Inbreng voor AO Huiselijk geweld en kindermishandeling

Geachte Kamerleden,

In verband met het algemeen overleg van de commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport op woensdag 24 april a.s. over huiselijk geweld en kindermishandeling wil ik u hierbij informeren over mijn aanbevelingen uit de Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2016 en recente ontwikkelingen die hier verband mee houden, zoals het actieplan 'De best passende zorg voor kwetsbare jongeren' en de effectmonitor uit het programma Geweld hoort nergens thuis.

Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen

De Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2016, die op 26 juni 2018 verscheen, staat op de agenda van dit overleg. In dit rapport is in beeld gebracht dat jaarlijks naar schatting ruim 20 duizend kinderen tussen de 12 en de 17 jaar slachtoffer worden van ernstig fysiek seksueel geweld. Vervolgens is de aard en omvang van de groep minderjarige slachtoffers van seksueel geweld in de jeugdhulpketen in 2016 bekeken. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft dit rapport in november vorig jaar voorzien van een reactie. Hieronder zal ik de belangrijkste punten uiteen zetten.

De juiste hulp voor misbruikte meisjes én jongens

In de Slachtoffermonitor constateerde ik dat er nog veel te winnen valt op het gebied aan hulp voor jonge slachtoffers van seksueel geweld. Zo bleek bijvoorbeeld dat jongensslachtoffers sterk ondervertegenwoordigd zijn. Bijvoorbeeld omdat seksueel misbruik onder jongens meer als taboe wordt ervaren, omdat zij zichzelf niet als slachtoffer zien of niet als zodanig worden herkend. Meisjes daarentegen eindigen vaak in gesloten setting. Maar liefst 85% van alle meisjes in de gesloten jeugdhulp bleek daar te zitten mede naar aanleiding van seksueel geweld. Ik vraag me af of dit wenselijk is, en of dit voorkomen had kunnen worden door eerder passende hulp te bieden. Over gesloten jeugdhulp is ook in uw Kamer de afgelopen tijd veelvuldig gedebatteerd. Onlangs presenteerden de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGJZ) en het ministerie van VWS een actieplan om de zorg voor deze kwetsbare jongeren te verbeteren. De indrukwekkende verhalen van jonge slachtoffers zijn daarbij veelvuldig de revue gepasseerd.

Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon

Suzanne Kok Beleidsmedewerker seksueel geweld tegen kinderen

M 06 153 663 80 s.g.d.kok@ nationaalrapporteur.nl

Ons kenmerk

12033

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen. Ik zou graag zien dat deze verhalen en casuïstiek ook worden benut om evaluatief van te leren: ze vertellen ons namelijk welke problematiek aan de orde is en wat voor hulp of behandeling die problemen behoeven. Daar heb ik in bovengenoemd rapport ook aanbevelingen over gedaan. Ik ga daarom graag met de minister en de branche in gesprek over hoe langs deze lijn de beschermingsgedachte uit het actieplan 'De best passende zorg voor kwetsbare jongeren' het meest effectief gestalte kan krijgen.

Datum 19 april 2019 Ons kenmerk

Leren van en toepassen wat werkt

Naast leren van casuïstiek zijn voor een effectieve aanpak ook gegevens uit het veld nodig om te monitoren of de maatregelen die we nemen ook leiden tot het gewenste resultaat. In mijn monitor constateerde ik een gebrek hieraan: zo kon er vanuit Veilig Thuis geen landelijke informatie geleverd worden over de meldingen die zij binnen krijgen en wat daarmee gebeurt. Maar ook van de kinderen die jeugdhulp ontvangen, weten we op landelijke schaal niet wáárom zij die hulp hebben gekregen. Ik heb het ministerie van VWS daarom aanbevolen de aanleiding tot jeugdhulp onderdeel uit te laten maken van de Beleidsinformatie Jeugd. Het ministerie is een verkenning naar de mogelijkheden hiervan gestart. Op deze manier kunnen we leren over de kinderen die hulp ontvangen: zo kunnen we op termijn zowel de preventie van als de hulp zelf beter toesnijden op kwetsbare doelgroepen.

Dit komt ook naar voren in het programma Geweld hoort nergens thuis. Hierin hebben de ministeries van VWS, Justitie en Veiligheid en de VNG maatregelen aangekondigd die moeten leiden tot een betere aanpak van onder meer seksueel geweld tegen kinderen. Vanuit het programma is een onafhankelijke onderzoeksadviescommissie ingesteld, die onlangs een advies heeft uitgebracht over de opzet van een effectmonitor. Ik ben zeer te spreken over dit advies: de opzet bevat indicatoren over prevalentie, signaleren, melden én hulp aan slachtoffers van geweld, alsmede informatie over professionele standaarden. Deze voorgenomen grondige manier van effectmeting maakt het zowel op landelijk niveau als voor professionals in de aanpak mogelijk te blijven leren en ontwikkelen. Ambitieuze plannen kunnen zo daadwerkelijk worden omgezet in resultaten voor slachtoffers. Overige kabinetsplannen die raken aan mijn mandaat, zoals Samen tegen mensenhandel, zouden hier ook baat bij hebben.

Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen 2017-2018

In de Week tegen Kindermishandeling dit najaar breng ik een nieuwe versie van de Slachtoffermonitor seksueel geweld tegen kinderen uit. Daarin zal een actuele stand van zaken worden gepresenteerd van de aanpak van seksueel geweld tegen kinderen in de jeugdhulpketen.

Tot slot

De basis op orde als het gaat om het verzamelen van zowel relevante kwantitatieve gegevens als casuïstiek uit het veld, en op grond daarvan kunnen leren en ontwikkelen blijft, zoals ik in deze brief duidelijk heb gemaakt, van groot belang voor het verbeteren van de aanpak. Ik hoop dat bovenstaande noties helpen bij het waarmaken van deze gezamenlijke ambitie.

Datum 19 april 2019

Ons kenmerk 12033

Met vriendelijke groet,

dhr. H.J. (Herman) Bolhaar Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen